

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/182/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113220684
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6113220684.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľov 1/ C. E., L.. XX. XX. XXXX, J. Š. K. XXX, 2/ C. Y., L.. XX. XX. XXXX, J. N. X, J. J., 3/ L. Y., L.. XX. XX. XXXX, J. N. X, J. J., navrhovatelia 1/ až 3/ zastúpení advokátkou JUDr. Andreou Matysovou, Skuteckého 30, Banská Bystrica, proti odporcom 1/ K. E., L.. XX. XX. XXXX, J. L.. L.. Š. XX, J. J., 2/ C. T., L.. XX. XX. XXXX, J. Š. XX, J. J., zastúpeným advokátkou JUDr. Danielou Bacíkovou, Skuteckého 12, Banská Bystrica, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľov **z a m i e t a**.

Navrhovatelia 1/ až 3/ sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne nahradiť odporcom 1/ a 2/ trovy konania vo výške 326,15 Eur a odporkyni 2/ trovy predbežného opatrenia vo výške 195,91 Eur na účet právnej zástupkyne odporcov JUDr. Daniely Bacíkovej, Skuteckého 12, Banská Bystrica, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia sa svojím návrhom domáhali voči odporcom určenia, že darovacia zmluva zo dňa 31. 01. 2001, ktorej predmetom je darovanie spoluvlastníckeho podielu 1/12-tiny k nehnuteľnostiam vedených na liste vlastníctva č. 64 Správy katastra J. J., obec Š. K. a to k rodinnému domu číslo súpisné XXX, postavenému na parc. XXX/X a pozemku parc. registra C č. XXX/X zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX C., je neplatná.

Odporcovia žiadali návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, ich zástupcov, písomným vyjadrením odporcov, výpisom z LV č. XX kat. úz. Š. K., darovacou zmluvou uzatvorenou medzi odporcom 1/ ako darcom a odporkyňou 2/ ako obdarovanou dňa 31. 01. 2011, dohodou o užívaní nehnuteľnosti uzatvorenou medzi navrhovateľmi 2/ a 3/ a odporcom 1/ dňa 04. 07. 2005, uznesením tunajšieho súdu v konaní 17Co/153/2013, spisom 8C/97/2005, svedeckou výpoveďou C. C., I. L., R. B., K. V., C. G., W. I., Š. G., fotodokumentáciou a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľov títo sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností vedených na LV č. XX kat. úz. Š. K. a to rodinného domu, číslo súpisné XXX, ako aj pozemku parc. č. XXX/X. Navrhovateľ v 1/ rade s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu X/XX-P., v 2/ rade X/XX-P.. Odporca v 1/ rade previedol svoj spoluvlastnícky podiel v rozsahu X/XX-P. na odporkyňu 2/ bez toho, že by splnil zákonnú podmienku

ponuky na prevod podielovým spoluvlastníkom v zmysle § 140 O. z. Z týchto dôvodov sa domáhali určenia relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu v zmysle § 40a O. z.

Odporcovia žiadali návrh zamietnuť. Poukázali na znenie ustanovenia § 116 O. z. v súvislosti s ustanovením § 140 O. z. s tým, že odporkyňa v 2/ rade je odporcovi v 1/ rade blízkou osobou. Poznajú sa 35 rokov a žijú spolu ako druh a družka.

Navrhovatelia popreli, že by odporcovia 1/ a 2/ spolu mali druhovský vzťah. Uviedli, že podľa ich vedomostí má odporkyňa v 2/ rade priateľa I. Ľ.. Navrhovateľ 1/ uviedol, že nebýva v domovej nehnuteľnosti, ale ju prenajíma. Býva však v Š. K.. Odporkyňu vídava užívať túto nehnuteľnosť s jedným pánom. Odporcu tam videl naposledy pred 2 rokmi.

Navrhovateľ v 2/ rade uviedol, že užíva nehnuteľnosť na Š. K. 20 rokov. Nebýva tam, ale tam často chodí. I. Ľ. pozná od malička. Má vedomosť, že obaja prenajali svoje byty a bývajú v podnájme na P. A..

Navrhovateľka v 3/ rade uviedla, že má vedomosť od susied odporcu, že žije dlhé roky sám. Potvrdila, že manžel odporkyne sa dobre poznal s odporcom 1/. Spolu pracovali, aj sa kamarátili a navštevovali. V roku 2012 odporcovi 1/, 2/ spoločne robili kúpeľňu na Š. K.. Následne prišiel pán Ľ., oni sa rozhádali a odvtedy odporca 1/ na Š. K. nechodí.

Odporca v 1/ rade uviedol, že predtým, než daroval svoju časťku v nehnuteľnosti odporkyňi v 2/ rade, neponúkol ju na predaj navrhovateľom. Po smrti manžela odporkyne v 2/ rade žijú s touto spolu ako druh a družka. Odporkyňa vlastní 1-izbový byt na P., ktorý prenajíma a on vlastní 3-izbový byt na Š. A., kde býva s plnoletým synom, ktorý študuje. Odporkyňa má dcéru, ktorá študuje v zahraničí. Spoločne hospodária tým spôsobom, že v piatok idú spolu nakúpiť, potom mu navarí a cez víkend sa spoločne stravujú s tým, že tam cez víkend aj prespí. Poprel, že by mala odporkyňa známosť s pánom Ľ.. Tohto zavolala, keď prerábali kúpeľňu na Š. K.. Naposledy bol na Š. K. s odporkyňou na Všetech svätých na hrobe jeho rodičov. Svoju časťku v dome daroval odporkyňi z dôvodu, že ju ľúbi a že sa majú radi.

Odporkyňa v 2/ rade uviedla, že do predmetného domu chodievala už v 80-tych rokoch so svojím mužom, s ktorým sa odporca poznal. Po smrti manžela v januári 2009 sa začali s odporcom navzájom navštevovať. Potvrdila, že spolu chodia nakupovať, navaria si spolu, odporca si chodieval k nej prať a tiež, že u neho prespáva. Chodievajú spolu na turistiku, na prechádzky. Býva samostatne z dôvodu, že má dcéru, ktorá študuje. K odporcovi má citový vzťah. Pán Ľ. jej pomáhal s prerábaním kúpeľne. K tomuto má len priateľský vzťah.

Svedkyňa C. C., sestra odporcu, uviedla, že nemajú spolu dobrý vzťah po tom, čo v roku 2005 previedla svoju časťku po rodičoch predmetnej domovej nehnuteľnosti na iné osoby. Býva v J. J., do Š. K. nechodí, len na Všetech svätých. Odporkyňu 2/ videla, keď ju párkrát priviedol brat do ich rodičovského domu na Š. K.. Keď ho prišla niekedy navštíviť, počula, že mu telefonuje a že ho volá na pivo.

Svedok I. Ľ. uviedol, že odporcu 1/ pozná 2, 3 roky a odporkyňu 2/ necelé 2 roky. Má k nej dobrý vzťah. Spoznal ju tak, že jeho syn chodí s jej dcérou a požiadal ho, či by jej neurobil kúpeľňu. Ich deti sa idú brať. Na Š. K. chodí, len keď treba prekúriť alebo narúbať drevo. Naposledy tam bol z dôvodu, že sa tam rozpadla pec. Je rozvedený, má priateľku. S odporkyňou nič nemajú. Chodí jej pomáhať z dôvodu, že budú rodina. Býva u svojej priateľky.

R. B. uviedla, že pozná všetkých účastníkov a majú dobrý vzťah. Podľa jej vedomostí majú odporcovia spolu známosť. Pokiaľ odporca v súčasnej dobe nechodí na Š. K., je to kvôli navrhovateľom. Má vedomosť o tom, že sa odporcovia navštevojú. Svedka I. Ľ. pozná, lebo jej bol opravovať vodu. Čo sa týka odporcov, ich známosť pretrváva od smrti manžela odporkyne. Chodievajú spolu často na Š. K. a viackrát ju aj navštívili.

Svedkyňa C. G. uviedla, že pozná odporcov z turistiky. Posledné dva roky ich vídava často spolu na nákupe. Vie o tom, že odporkyňa chodievala k odporcovi väčšinou cez víkend. Býva blízko, tak ich vidí. Ona sama organizuje výlety v rámci Zväzu protifašistických bojovníkov, na ktoré chodievajú obaja odporcovia spoločne.

Svedok K. V. uviedol, že pozná všetkých účastníkov, býva na Š. K. 20 rokov. Nevedel sa vyjadriť, aký majú odporcovia medzi sebou vzťah. Pokiaľ podpísal čestné prehlásenie doložené navrhovateľmi do spisu, toto nečítal. Nemá vedomosť o tom, či odporkyňa má známosť s I. L., ani o tom, či žijú odporcovia spolu ako druh a družka.

W. I. uviedol, že pokiaľ podpísal čestné prehlásenie predložené navrhovateľmi, čítal ho len v časti, že odporcu nevidel na Š. K. dlhšiu dobu. Odporkyňu s I. L. nikdy spolu nevidel.

Svedok Š. G. uviedol, že pokiaľ podpísal čestné prehlásenie predložené navrhovateľmi, mal za to, že ho podpisuje kvôli trvalému pobytu odporcov. Pána L. nepozná. Videl ho len raz v Š. K., keď brigádovali a pomáhali si s odporcom, ktorý tam bol prítomný.

Predmetom sporu bolo určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu darovacej zmluvy v zmysle § 40a O. z. uzatvorenej medzi odporcami 1/ a 2/ ohľadom ideálneho podielu k predmetným nehnuteľnostiam.

Podľa § 40a ods.1 O. z., ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá.

Podľa § 140 O. z., ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, iba že ide o prevod blízkej osobe.

V konaní sa odporcovia bránili tým, že ich vzťah možno považovať za vzťah blízkej osoby v zmysle § 116 O. z.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manželka, iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhú dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

Súdna prax považuje za osoby v obdobnom ako príbuzenskom pomere aj osoby žijúce ako druh a družka, pričom musí byť splnená aj kumulatívna podmienka, podľa ktorej by jedna z týchto osôb ujmu druhej pociťovala ako vlastnú.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporcovia 1/, 2/ majú blízky vzťah, keď predtým sa poznali už po dobu cca 30 rokov, vzájomne sa navštevovali aj s predchádzajúcim manželom odporkyne, s ktorým sa odporca 1/ kamarátil. Bolo tiež preukázané, že spoločne trávajú voľné chvíle na turistike, víkendy, vzájomne si pomáhajú, pričom takýto stav pretrváva už od roku 2009.

Tvrdenie navrhovateľov, že tento vzťah nemožno považovať za vzťah druha a družky a že odporkyňa má blízky vzťah ku svedkovi L.C., boli vyvrátené výpoveďou nielen samotného svedka, ale aj ostatných vypočutých svedkov.

Samotná skutočnosť, že došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu formou darovacej, nie kúpnej zmluvy, svedčí o tom, že sa jednalo o prevod na blízku osobu tak, ako je definovaná v citovanom ustanovení § 116 O. z.

Z uvedených dôvodov mal súd za to, že v zmysle citovaného ustanovenia § 140 O. z. nebola daná povinnosť odporcu 1/ ponúknuť svoj spoluvlastnícky podiel ostatným spoluvlastníkom - navrhovateľom, a teda neprichádza do úvahy ani aplikácia ustanovenia § 40a O. z. Návrh na určenie relatívnej neplatnosti takéhoto úkonu súd zamietol ako bezdôvodný.

Navrhovatelia neboli v konaní úspešní, odporcovia si uplatňovali náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovatelia sú povinní nahradiť ich odporcom, ktorí mali vo veci plný úspech.

Odporcovia, resp. ich právna zástupkyňa, si uplatnila trovy právneho zastúpenia vo výške 264,49 Eur za zastupovanie odporcu 1/ (vo veci samej) a vo výške 460,40 Eur za zastupovanie odporkyne 2/ (vo veci samej a v konaní 17C/153/2013 o predbežnom opatrení). Trovy za zastupovanie odporcu 1/ vo veci samej (vo výške 264,49 Eur) pozostávali z 5 úkonov právnej služby:

1. príprava a prevzatie zastúpenia 21. 10. 2013 - hodnota úkonu 60,07 Eur
2. písomné podanie vo veci samej 30. 10. 2013 - hodnota úkonu 30,04 Eur
3. zastupovanie na pojednávaní 08. 11. 2013 - hodnota úkonu 30,04 Eur
4. písomné podanie vo veci samej 12. 11. 2013 - hodnota úkonu 30,04 Eur
5. zastupovanie na pojednávaní dňa 10. 01. 2014 - hodnota úkonu 30,94 Eur

Ďalej pozostávali z režijného paušálu 4 x 7,81 Eur (za úkony vykonané v roku 2013) a 1x 8,04 Eur (za úkon vykonaný v roku 2014) a 20 % DPH (44,08 Eur). Trovy za zastupovanie odporcu 2/ vo veci samej boli uplatnené v rovnakej výške 264,49 Eur za rovnaké úkony (vrátane režijného paušálu a DPH).

Súd však náhradu trov za úkon právnej služby - písomné podanie vo veci samej 12. 11. 2013 odporcom nepriznal, nakoľko ho nepovažoval za potrebný na účelné uplatňovanie práva. Na tento úkon neboli súdom vyzvaní, jeho predmetom bol len návrh na vypočutie svedkov, ktorí mohli urobiť už na pojednávaní dňa 11. 11. 2013.

Právna zástupkyňa odporcov pri určení hodnoty úkonu vychádzala v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 665/2004 Z. z. Predmetom konania bolo určenie neplatnosti darovacej zmluvy. Výška tarifnej odmeny bola určená ako 1/13 výpočtového základu, pretože nebolo možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch. V roku 2013 bola 1/13 výpočtového základu vo výške 60,07 Eur. Výška odmeny pri zastupovaní dvoch účastníkov za jeden úkon právnej služby v súlade s ustanovením § 13 ods. 2 citovanej vyhlášky bola 30,04 Eur.

Za úkon príprava a prevzatie zastupovania účtovala právna zástupkyňa plnú výšku odmeny, bez zníženia podľa § 13 ods. 2 vyhlášky. Právne zastupovanie odporcov pritom prevzala v rovnaký deň (21. 10. 2013) a už v tom čase mala vedomosť, že ide o zastupovanie v rovnakej veci, a teda aj tento úkon si už mala uplatniť ako znížený podľa § 13 ods. 2 vyhlášky.

Pokiaľ ide o ďalší úkon, zastupovanie na pojednávaní 10. 01. 2014, len skutočnosť, že išlo o pojednávanie konané v roku 2014, neznamená, že sa mala zmeniť aj výška hodnoty úkonu. Podľa § 9 ods. 2 vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny môže znížiť alebo zvýšiť v prípadoch uvedených v tejto vyhláške. Ako prípad zvýšenia tarifnej odmeny vyhláška neuvádza nový kalendárny rok, keď sa obvykle zvyšuje výška výpočtového základu. Preto aj za úkon - účasť na pojednávaní 10. 01. 2014 patrí právnej zástupkyňi odmena vo výške 30,04 Eur (za zastupovanie 1 klienta).

Súd nepriznal právnej zástupkyňi ani režijný paušál za zastupovanie odporkyne 2/. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 31. 08. 2010, sp. zn. 5Sžo 205/2010 patrí režijný paušál za jednotlivé úkony právnej služby bez ohľadu na to, koľko klientov advokát zastupuje, nakoľko pri zastupovaní viacerých osôb v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky ide o spoločné úkony, a preto náhrada režijného paušálu sa nenásobí počtom klientov, ani neznižuje o 50 %.

Na základe uvedeného súd priznal právnej zástupkyňi odmenu za zastupovanie odporcov 1/ a 2/ vo veci samej v celkovej výške 326,15 Eur. Odmena pozostávala zo 4 úkonov právnej pomoci (príprava a prevzatie zastúpenia 21. 10. 2013, písomné podanie vo veci samej 30. 10. 2013, zastupovanie na pojednávaní 08. 11. 2013, zastupovanie na pojednávaní dňa 10. 01. 2014) - hodnota úkonu 30,04 Eur x 2 (teda za 2 klientov), 3-krát režijný paušál po 7,81 Eur a 1-krát režijný paušál 8,04 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a 20 % DPH, t. j. 54,36 Eur, podľa § 18 ods. 3 vyhlášky.

Okrem trov právneho zastúpenia vo veci samej si právna zástupkyňa uplatnila aj trovy vo výške 195,91 Eur za konanie o predbežnom opatrení sp. zn. 17C/153/2013, kde ako odporkyňa vystupovala C. T., odporkyňa 2/ v tomto konaní. Tieto trovy pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 33 Eur za odvolanie proti predbežnému opatreniu a z trov právneho zastúpenia 162,91 Eur. Trovy právneho zastúpenia si vyúčtovala za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastupovania, odvolanie proti predbežnému opatreniu) - hodnota jedného úkonu 60,07 Eur podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, 2-krát režijného paušálu 7,81 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a 20 % DPH (27,15 Eur) podľa § 18 ods. 3 vyhlášky.

Podľa § 145 OSP účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov. Keďže vo veci samej bola odporkyňa 2/ náhrada trov konania priznaná, súd priznal odporkyňi 2/ aj náhradu trov predbežného opatrenia vo výške 195,91 Eur. Trovy právneho zastúpenia súd nekrátil, nakoľko boli vyúčtované v súlade s vyhláškou 655/2004 Z. z..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.